

Mediul, peisajul și societatea omenească

Rezumatul unității de învățare

Unitatea de învățare ce face obiectul acestui proiect din cadrul disciplinei Geografie, clasa a IX – a, permite analiza și sistematizarea cunoștințelor din perspectiva interacțiunii dintre om și mediu și a protejării mediului înconjurător.

În cadrul acestei unități de învățare elevii vor dobândi:

- priceperi, deprinderi și tehnici generale de învățare care să faciliteze o pregătire permanentă referitoare la mediul înconjurător ca întreg și sistemele sale componente;
- cunoștințe despre mediul natural, tipurile de peisaje și medii, interacțiunile dintre om și mediu terestru.

Pe scurt

Nivel: Clasa a IX-a

Aria tematică: Om și societate

Timpul aproximativ necesar: 7 lecții a câte 50 de minute, o lecție/săptămână

Autor: Corina Natalia Ștefănescu, Liceul de metrologie „Traian Vuia”, București

Pe parcursul derulării unității de învățare elevii vor completa fișe de lucru cuprinzând noțiuni și termeni geografici specifici, vor lucra în echipă identificând și descriind principalele tipuri de peisaje, medii naturale și antropice.

Elevii vor realiza o documentare utilizând resurse Internet privind protecția mediului înconjurător și vor prezenta rezultatele cercetării și propriile reflecții pe un site de colaborare; împărțiți în grupe vor realiza câte o publicație în care să descrie și să analizeze interacțiunile dintre om și principalele componente de mediu.

Întrebări cheie ale curriculumului

- **Întrebare esențială**
Unde va trăi omul secolului XXI ?
- **Întrebările unității de învățare**
Cine protejează astăzi Terra?
Care sunt problemele actuale cu care se confruntă societatea omenească?
Cum putem proteja eficient mediul înconjurător?
Care sunt rezultatele interacțiunii dintre om și mediul natural?
- **Întrebări de conținut**
Ce este mediul natural?
Cum definim mediul înconjurător?
Care sunt elementele primare ale mediului natural?
Ce relații există între elementele naturale ale mediului?
Câte tipuri de peisaje și medii naturale cunoașteți?
Prin ce se caracterizează mediile antropice?

Evaluare-sumar

Vedeți cum sunt folosite în Planul unității de învățare Mediul, peisajul și societatea omenească o varietate de **metode și instrumente de evaluare** centrate pe elev. Aceste evaluări îi ajută pe elevi și pe profesori să-și stabilească obiective; să monitorizeze progresul elevilor; să ofere

feedback; să evalueze modul de gândire, procesele, performanțele și produsele; și să reflecteze asupra învățării pe parcursul întregului ciclu de învățare.

Aptitudini și capacități obligatorii

- deprinderi de a utiliza termeni de specialitate;
- abilități practice de lucru cu programe Microsoft Office;
- experiență minimă în realizarea publicațiilor;
- abilități de navigare și documentare pe Internet.

Procedee de instruire

Pregătirea pentru unitatea de învățare – 1 oră

În cadrul acestei unități de învățare se reiau termeni și noțiuni din alte unități parcurse în timpul anului școlar și se sistematizează din perspectiva conceptului de protecție a mediului înconjurător ; elevii și-au însușit cunoștințe despre relief, tipurile de climă, zonele de vegetație. Pentru verificarea acestor cunoștințe li se dă elevilor un test de evaluare inițială după care se realizează Brainstorming pe tema „Care sunt problemele actuale de mediu cu care se confruntă societatea omenească?” pentru a identifica disponibilitatea elevilor în abordarea problemelor de mediu.

În continuare li se prezintă elevilor [prezentarea de întâmpinare a nevoilor elevilor](#), după care elevii sunt încurajați să discute pe baza informațiilor prezentate în scopul identificării nevoilor elevilor și a stimulării curiozității și creșterii motivației de a învăța.

Conținutul unității de învățare

Leția 1 - Mediu natural, interacțiunile dintre om și mediu - 1 oră

Prima oră este o lecție de acomodare în care se face o scurtă prezentare a unității ce urmează a fi parcursă și se explică elevilor care sunt obiectivele învățării și cerințele de lucru pentru a înțelege cât mai clar ceea ce se așteaptă de la ei la finalul unității. Profesorul explică elevilor ce înseamnă învățarea prin proiecte și cum vor lucra împreună în orele următoare.

Elevii urmăresc prezentarea conținutului [lecției](#) după care au loc discuții pe marginea materialului prezentat iar la final elevii rezolvă un [test de evaluare](#) și completează [harta Știu-Vreau să știu-Am învățat](#).

Se formează grupele și se atribuie temele conform formularului de [repartizare a temelor pe grupe](#).

Leția 2 - Peisaje naturale - 1 oră

În prima parte a orei elevii urmăresc prezentarea conținutului [lecției](#) după care li se explică modul de lucru pe grupe, sunt împărțiți în câte 4 grupe, li se distribuie [fișele de lucru](#) și li se dau explicații despre cum vor completa aceste fișe. Pe parcursul completării fișei primite elevul desemnat ca observator de la fiecare grupă urmărește activitatea grupei sale folosind [fișa de observație elev-grup](#). După încheierea completării fișelor de lucru fiecare grupă își desemnează un coordonator care prezintă rezultatele muncii grupei. La finalul orei elevii completează individual [fișa de termeni și noțiuni](#) și rezolvă un [test de evaluare](#).

Leția 3 - Tipuri de mediu natural - 1 oră

Elevii sunt deja familiarizați cu lucrul pe grupe. Urmăresc prezentarea [lecției](#), sunt împărțiți în 4 grupe, altele decât cele din ora precedentă în scopul schimbului eficient de idei și relaționării în grup, li se distribuie [fișa de lucru medii naturale](#), le completează și la final coordonatorul fiecărei grupe prezintă rezultatele muncii grupei celorlalți elevi. La finalul orei elevii completează individual [fișa de termeni și noțiuni](#) și rezolvă un [test de evaluare](#).

Lecțiile 5, 6 și 7 - Rolul mediului în evoluția societății omenеști - 3 ore

Elevii au parcurs deja mare parte din conținuturile unității de învățare și sunt obișnuiți să lucreze în echipă, astfel că, pentru următoarele trei ore, profesorul le propune elevilor să realizeze o publicație și un wiki având ca subiect relația dintre om și componentele de mediu. Profesorul prezintă conținutul ultimei **lecții** din unitatea de învățare cu scopul de a clarifica unele aspecte teoretice înainte de începerea lucrului la publicație.

Profesorul arată elevilor **planul proiectului**, temele publicațiilor și împarte elevii în 4 grupe, fiecare grupă alegându-și tema publicației dintre cele prezentate. De asemenea, se indică elevilor sursele de documentare și li se prezintă **șablonul publicației**. Elevii cu abilități de comunicare sunt încurajați să realizeze suplimentar un **chestionar** pe care să îl **prelucreze** sub îndrumarea profesorului. În continuare, profesorul indică elevilor **adresa wiki-ului** și explică cum pot accesa și posta pe wiki rezultatele documentării, păreri, sugestii, publicațiile realizate.

Elevii efectuează activitatea de documentare pe Internet, lucrează la publicații, realizează chestionarul folosind liste de verificare și criterii de evaluare a publicației. Profesorul monitorizează activitățile grupelor dar și individuale ale elevilor prin fișă de observație personală dar și prin desemnarea unui observator în cadrul fiecărei grupe.

În ultima oră elevii prezintă publicațiile colegilor, precum și rezultatele prelucrate ale chestionarului; fiecare grupă evaluează lucrul celorlalte prin feedback între grupe.

La finalul activității profesorul evaluează portofoliile elevilor și face scurte aprecieri referitoare la munca elevilor.

Adaptare pentru diferențierea instruirii

Elevul cu dificultăți de învățare

- Lucru în echipă
- Evaluare diferențiată
- Instrucțiuni speciale din partea profesorului în rezolvarea sarcinilor de lucru
- Studiu individual

Elevul talentat

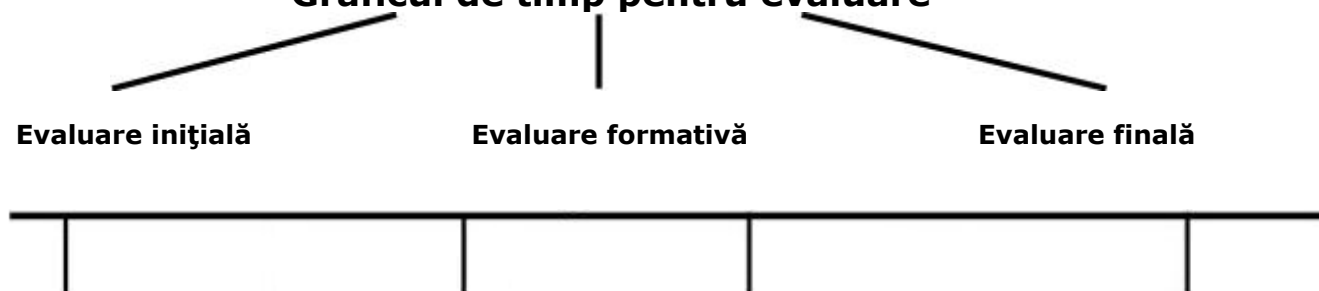
- Teme suplimentare ce necesită abilități de analiză (chestionare, prelucrarea datelor)
- Evaluare diferențiată
- Colaborare alături de profesor în conceperea și realizarea unor materiale necesare proiectului

Elevul vorbitor de limba română ca limbă străină

- Elevii pot accesa informații în limba lor maternă sau într-o limbă de circulație internațională, permițându-le să continue să învețe conținutul în timp ce aprofundează limba în general.
- Acces la dicționare, site-uri specializate, scheme și planșe reprezentative.
- Sprijin din partea colegilor bilingvi sau a unor voluntari.

Plan de evaluare

Graficul de timp pentru evaluare

- Asalt de idei
- prezentarea de întâmpinare a nevoilor elevilor
- test de evaluare
- Discuții libere

- harta Știu-Vreau să știu-Am învățat
- Teste de evaluare formativă la sfârșitul lecțiilor
- fișa de observație elev-grup
- formular de autoevaluare

- Publicație
- Realizarea și prelucrarea unui chestionar
- jurnal de reflecție
- fișă de observație

- Autoevaluare proiect
- Prezentarea portofoliului
- Analiza proiectelor de grup

Înainte de începerea activității pentru proiect

- Test de evaluare inițială în scopul verificării cunoștințelor și abilităților necesare parcurgerii noii unități de învățare;
- Asalt de idei pe tema „Care sunt problemele actuale de mediu cu care se confruntă societatea omenească?”;
- Pe parcursul unității de învățare elevii vor completa individual fișe de lucru și vor exercisa lucrul în echipă în scopul fixării cunoștințelor anterior dobândite și a deprinderii de a colabora cu ceilalți colegi. (Unitatea de învățare Mediul, peisajul și societatea omenească permite analiza și sistematizarea cunoștințelor din unitățile anterioare.)

Activitatea elevilor în realizarea de proiecte și sarcini de lucru complexe

- Prezentarea planului proiectului, împărțirea pe grupe, explicarea modului de lucru, precizarea modalităților de evaluare a proiectului;
- Pe parcursul derulării proiectului se va monitoriza progresul făcut de elevi cu ajutorul unor liste de verificare și prin discuții pentru a vedea ce elevi au nevoie de îndrumări suplimentare;
- Fiecare elev folosește câte un formular de autoevaluare pentru a-și aprecia activitatea desfășurată în timpul elaborării proiectului și pentru a le fi de ajutor în planificarea unui viitor proiect;
- Un elev din fiecare grupă va primi o fișă de observație și va monitoriza activitatea grupei respective. Elevii pot fi observați individual dar și în timp ce lucrează în grupuri. Motivul observației poate fi menținerea și susținerea atenției asupra proiectului.

Ulterior finalizării activității pentru proiect

- La terminarea proiectului elevii vor arăta colegilor publicațiile și chestionarele realizate, vor posta părerile lor pe wiki (feedback), vor discuta despre eventualele lipsuri și modalități de îmbunătățire a proiectelor;
- Profesorul va evalua portofoliile elevilor (wiki, publicație, teste).

Standarde de performanță și obiective operaționale

Standarde de performanță - obiective de referință/competențe specifice

- Utilizarea terminologiei științifice și disciplinare specifice (concepte, noțiuni) pentru prezentarea unei informații pertinente;
- Descrierea și explicarea mediului natural;
- Înțelegerea proceselor elementare din natură și a specificului mediului înconjurător;
- Relaționarea spațială a elementelor naturale ale unui anumit teritoriu;
- Sesizarea unor legături observabile între elemente naturale și sociale;
- Relaționarea funcțională a unor elemente naturale și sociale (prin studii de caz);
- Formarea unui comportament critic constructiv în raport cu elementele calitative ale mediului;
- Dezvoltarea interesului pentru cercetarea științifică a comunității.

Obiective operaționale/rezultate așteptate

La sfârșitul unității de învățare, elevii vor fi capabili:

- Să definească noțiunea de mediu;
- Să identifice elementele primare ale mediului;
- Să consemneze și să utilizeze termeni și noțiuni precum : mediu, peisaj, noosferă, mediu antropic, etc. într-o fișă de lucru;
- Să analizeze tipurile de peisaje;
- Să analizeze caracteristicile de bază ale mediilor naturale lucrând în echipă și completând o fișă de lucru;
- Să facă paralele între mediile naturale;
- Să evalueze avantajele și dezavantajele unui mediu;
- Să realizeze publicații și chestionare referitoare la protecția mediului;
- Să realizeze un plan de acțiune pentru protecția mediului.

Materiale și resurse necesare

Materiale tipărite

- programe școlare,
- planificări anuale și calendaristice,
- manual,
- fișe de lucru

Resurse suplimentare

- chestionare,
- teste

Resurse de pe Internet

- www.edu.ro*
- www.csc.matco.ro/nexus_junior.html*
- www.rosiamontana.ro/drumulaurului/docs/natura.htm*
- www.societatedurabila.ro/index.php?id=37*
- www.geocities.com/intermediu/*
- ro.wikipedia.org/wiki/Portal:Geografie*
- www.responsabilitatesociala.ro*
- www.ecoman.ro*
- www.e-scoala.ro/ecologie/protectie.html*
- www.e-scoala.ro/geografie/*
- www.google.com*
- www.intel.com
- om-si-meniu.wik.is* - site wiki al unității de învățare

Tehnologie–Hardware

- Computer(e)
- Aparat foto digital
- Imprimantă
- Sistem de proiecție
- Scanner
- Video
- Conexiune Internet

Tehnologie–Software

- Bază de date/Calcul tabelar
- Procesare imagine
- Tehnoredactare
- Internet Web Browser
- Procesare documente
- Software E-mail
- Multimedia
- Altele

Alte resurse

- mentori,
- colegi,
- elevi de la alte clase